

کتابیات

نظام معيشت تعلیمات نبویؐ کی روشنی میں

شیر نوروز خان☆

❖ ابن حکیم غلام مصطفیٰ

”رحمت للعالیینؐ کی قائم کردہ چراغیں“ - نقوش: رسولؐ نمبر۔ لاہور:

ادارہ فروغ اردو، ۱۹۸۳ء۔ ج۔ ۹، ص۔ ۱۸۳-۱۸۲

❖ ابو ثوبان غلام قادر

”رسول اللہ ﷺ کے ذرائع معاش“ - محدث (لاہور) ۱۰:۳۲ (۲۰۱۰ء) ۵۸-۷۲

❖ احمد، ضیاء الدین

”رسول اکرمؐ کی معاشی تعلیم“ - فکر و نظر (اسلام آباد) ۱۰:۱۲ (۱۹۷۵ء)

۵۹۳-۲۰۱

❖ احمد، محمد مسعود

”آنحضرتؐ بحیثیت دہنده معيشت“ - مقالات سیرت [حصہ دوم] - اسلام آباد:

وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء۔ ص۔ ۳۷-۱۰۲

.....

مصطفوی نظام معيشت۔ کراچی: ادارہ مسعودیہ، ۱۹۹۶ء۔ ص۔ ۳۲-۳۳

❖ احمد یار

”نبوی نظام معيشت میں عشر کی اہمیت اور افادیت“ - مقالات سیرت

[حصہ دوم] - اسلام آباد: وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء۔ ص۔ ۱۰۳-۱۱۲

❖ انٹر رائی

”رسول مقبولؐ کی معاشی زندگی“ - محدث (لاہور) ۲-۵:۳ (۱۳۹۳ھ)

۱۳۳-۱۲۵

❖ اعوان، ملک شیر محمد

”حضرور اکرمؐ کا معاشی نظام“ - نقوش: رسولؐ نمبر - لاہور: ادارہ فروغ اردو،

۷۲۸-۷۲۲ ص ۳۱۹-۱۹۸۳ء

❖ امتیاز احمد

”آنحضرتؐ کا بحیثیت دہنہ نظام معيشت“ - مقالات سیرت [حصہ دوم]

اسلام آباد: وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء ص ۱۹۵-۲۰۲

❖ امیر اللہ، عاصم نعیم

”نبی کریمؐ کی معاشی حکمت عملی“ - ضیائے حرم (لاہور) ۸:۳۱ (۲۰۰۱ء) ۱۷-۲۱

❖ انصاری، عبداللطیف

”حضرور اکرمؐ کی معاشی تعلیمات کے بنیادی اصول“ - مقالات سیرت

[حصہ دوم] - اسلام آباد: وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء ص ۳۲۱-۳۳۲

❖ اوکاڑوی، محمد شفیع

”حضرور اکرمؐ بحیثیت دہنہ نظام معيشت“ - مقالات سیرت [حصہ دوم] -

اسلام آباد: وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء ص ۱۹۳-۲۰۰

❖ بخاری، سید عبدالرحمن

”اسوہ رسولؐ - معاشی توازن کا آفاقی معیار“ - ضیائے حرم (لاہور) ۱۰:۳۸

(۲۰۰۸ء) ۲۳-۳۰

❖ بلوچ، عبدالغفور

”اسلام کا نظام معيشت قرآن و سنت کی روشنی میں“۔ بینات (کراچی)

۳۸-۳۲ (۲۰۰۸ء) ۵:۷۱

۵۲-۳۸ (۲۰۰۸ء) ۶:۷۱

۵۳-۳۸ (۲۰۰۸ء) ۷:۷۱

❖ بھٹی، محمد ارشد خان

”اسلام اور گدارگری (تعلیمات نبوی کی روشنی میں)“۔ مقالات سیرت

[حصہ دوم]۔ اسلام آباد: وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء۔ ص ۳۲۷-۳۳۸

❖ پھلواری، سید محمد جعفر شاہ

”حضورؐ کی معاشی زندگی“۔ فیض الاسلام (راولپنڈی) ۱:۳۹ (۱۹۸۱ء) ۱۷-۲۱

❖ ثریا بتوں

”رسول اکرمؐ بحیثیت تاجر“۔ محدث (لاہور) ۳-۲ (۱۳۹۳ھ) ۳۱-۳۲

❖ حریری، غلام احمد

”رسول اکرمؐ بحیثیت معاشی نظام دھنده“۔ مقالات سیرت [حصہ دوم]۔

اسلام آباد: وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء۔ ص ۱۱۵-۱۳۸

❖ حسن، سید محمد شاکر

”نبی اکرمؐ کا نظام معيشت“۔ مقالات سیرت [حصہ دوم]۔ اسلام آباد:

وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء۔ ص ۲۲۳-۲۲۵

❖ حسین، سید امین الدین

”حضور اکرمؐ اور مزدور“۔ اردو ڈا جسٹ (لاہور) ۲:۲۹ (۱۹۸۹ء) ۳۹-۵۳

❖ خالد علوی

”رسول اکرمؐ بحیثیت تاجر“۔ ضیائے حرم (لاہور) ۸:۳ (۱۹۷۳ء) ۱۱۵-۱۲۲

”رسول اکرمؐ کی معاشی تعلیمات پر ایک نظر“۔ فکر و نظر (اسلام آباد)

۱۸:۵ (۱۹۸۳ء) ۹:۲۱

”معاشی جدوجہد کا نبوی تصور“۔ مقالات سیرت [حصہ دوم]۔ اسلام آباد:

وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء۔ ص ۱۳۹-۱۵۳

❖ خان، امان اللہ

”معاشی انصاف و تعلیمات اسوہ رسولؐ کی روشنی میں“۔ مقالات سیرت

[حصہ دوم]۔ اسلام آباد: وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء۔ ص ۲۰۳-۲۱۰

❖ خان، راجہ محمد خروشید

”حضورؐ بحیثیت دھندرہ معاشی نظام“۔ مقالات سیرت [حصہ اول]۔ اسلام آباد:

وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء۔ ص ۱۱۷-۱۳۲

❖ خان، محمد اشرف

”رسول اللہؐ کے عہد کا اقتصادی اور معاشی نظام“۔ نقوش : رسولؐ نمبر۔ لاہور:

ادارہ فروغ اردو، ۱۹۸۳ء۔ ج ۲، ص ۷۳۰-۷۳۸

❖ ڈبروی، زین الدین

”مزدور کی عظمت ارشادات نبوی کی روشنی میں“۔ السعید (ملتان) ۷:۳

(۱۹۹۷ء) ۵۱-۵۳

❖ رضا، محمد خالد

”رسول پاک“ بحثیت دھنہ نظام معيشت۔ مقالات سیرت [حصہ دوم]۔
اسلام آباد: وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء۔ ص ۸۵-۹۸

❖ رضوی، سید آل احمد

”حضور“ بحثیت تاجز۔ ضیائے حرم (لاہور) ۱۵:۳ (۱۹۸۲ء) ۳۵-۳۹

❖ رضوی، سید سبط حسن

”پیغمبر اسلام کا اقتصادی نظام“۔ مقالات سیرت [حصہ دوم]۔
اسلام آباد: وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء۔ ص ۳۱۷-۳۲۲

❖ رضوی، علی محمد

”رسالت تاب“ اور میدان معيشت۔ الرشید (لاہور) ۳۰:۱۰ (۱۹۹۳ء) ۱۶-۲۲

❖ الرفاعی، صدر الدین

”سیرت نبوی اور مسئلہ معاش“۔ مقالات سیرت [حصہ اول]۔ اسلام آباد:
وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء۔ ص ۲۳۱-۲۲۸

❖ روپڑی، عبدالقدار

”اسلام کا نظام معيشت سیرت کے آئینے میں“۔ مقالات سیرت [حصہ دوم]۔
اسلام آباد: وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء۔ ص ۳۱-۳۸

❖ سعد اللہ، محمد

”غربت و افلas کا خاتمہ سیرت طیبہ کی روشنی میں“۔ منحاج (لاہور) ۱۸:۱
(۲۰۰۰ء) ۱۷۰-۱۷۱

”نبی کریمؐ کا ذریعہ معاش“ - منہاج (لاہور) ۲۰۰۱ء ۲۱۳-۲۲۷

❖ شاہ، پیر محمد کرم

”حضورؐ کا معاشی انقلاب“ - ضیائے حرم (لاہور) ۱۹۸۲ء ۲۱۷-۲۲۳

❖ شیخ، محمد عبدالجبار

”حضور اکرمؐ بحیثیت دیندہ نظام معيشت“ - مقالات سیرت [حصہ دوم] -

اسلام آباد: وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء ص ۳۵۷-۳۸۲

❖ شیر کوٹی، سعید الدین

”hadی اعظمؐ دیندہ نظام معيشت“ - مقالات سیرت [حصہ دوم] - اسلام آباد:

وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء ص ۲۲۵-۲۳۰

❖ شمس بریلوی

”آنحضرتؐ بحیثیت دیندہ نظام معيشت“ - مقالات سیرت [حصہ دوم] -

اسلام آباد: وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء ص ۲۸۱-۳۱۲

❖ صدیقی، عقیق الرحمن

”زہد و قناعت اسوہ رسولؐ کی روشنی میں“ - بیان (لاہور) ۱۹۸۲ء ۵:۲

ص ۲۳-۳۰

❖ صدیقی، محمد مظہر الدین

”عہد رسالت میں تقسیم دولت“ - ثقافت (لاہور) ۱۹۶۰ء ۸:۱

ص ۶۷-۶۸

❖ صدیقی، محمد میاں

”زکواۃ کی وصولی اور تقسیم اسلامی ریاست کی ذمہ داری (قرآن اور تعلیمات

نبویؐ کی روشنی میں)“ - مقالات سیرت [حصہ دوم] - اسلام آباد: وزارت مذہبی

امور، ۱۹۸۳ء ص ۳۱۱-۳۲۰

❖ صدیقی، محمد یاسین مظہر

”معیشت نبوی - مدینہ منورہ میں“۔ تحقیقات اسلامی (علی گڑھ) ۸:۸

(۱۹۸۶ء) ۱۲-۲۵

(۱۹۹۰ء) ۱۵-۲۱

.....
”عہد نبویؐ کا مالی نظام (عمال صدقات کے عزل و نصب کی پالیسی“۔

تحقیقات اسلامی (علی گڑھ) ۳:۳ (۱۹۸۵ء) ۱۲-۳۲

.....
”معیشت نبوی کی عہد میں“۔ تحقیقات اسلامی (علی گڑھ) ۹:۳ (۱۹۹۰ء)

۱۳-۵۲

.....
”عہد نبوی کی مسلم معیشت میں اموال غنیمت کا تناسب“۔ تحقیقات اسلامی

(علی گڑھ) ۱۰:۳ (۱۹۸۲ء) ۱۰-۳۲

.....
”عہد نبویؐ میں مدنی مسلم معیشت“۔ تحقیقات اسلامی (علی گڑھ) ۲:۲

(۱۹۸۳ء) ۲۱-۳۲

❖ طالب ہائی

”منع جودو سخا“، ضیائے حرم (لاہور) ۱۱ (۱۹۸۱ء) ۳:۲۳-۲۸

❖ طاہر القادری، محمد

.....
سیرت الرسول کی اقتضادی اہمیت۔ لاہور: مٹھاچ القرآن، ۷۰۰ء۔

.....
”نبوی تصویر ملکیت“۔ ضیائے حرم (لاہور) ۱۳ (۱۹۸۳ء) ۳:۲۵-۳۲

”نبوی تصور ملکیت“۔ مقالات سیرت [حصہ دوم]۔ اسلام آباد: وزارت مذہبی

امور، ۱۹۸۳ء۔ ص ۲۶۵-۲۶۹

❖ طفیل ہاشمی

”سیرت طیبہ میں ہنافل اجتماعی کے مظاہر“۔ مقالات سیرت [حصہ دوم]۔

اسلام آباد: وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء۔ ص ۲۶۳-۲۸۰

❖ ظفر، عبدالرؤف

”آنحضرورؐ کی معاشی زندگی“۔ محدث (لاہور) ۸:۲۰ (۱۹۹۰ء)۔ ص ۳۳-۵۵

❖ ظفر، محمود احمد

پیغمبر اسلام اور تجارت۔ لاہور: بیت العلوم، ۷-۲۰۰ء۔

❖ عبدالباقي

”شارع علیہ الصلوٰۃ والسلام بحیثیت وحدنہ نظام معيشت“۔ مقالات سیرت

[حصہ دوم]۔ اسلام آباد: وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء۔ ص ۹۹-۱۰۸

❖ عبدالحیظ، چودھری

”سیرت طیبہ کا ایک پہلو“۔ محدث (لاہور) ۲-۳:۶ (۱۹۷۶ء)۔ ص ۱۵۷-۱۷۳

[اس مقالہ میں محنت مزدوری پر زور دیا گیا ہے]

❖ عبدالقدوس

”حضرت صلی اللہ علیہ وسلم کی معاشی زندگی“۔ ترجمان اہلسنت (کراچی) ۶:۹

(۱۹۷۶ء)۔ ص ۲۷-۳۰

❖ عرفی، عبدالعزیز

”حضرت محمدؐ بحیثیت وحدنہ نظام معيشت“۔ مقالات سیرت [حصہ دوم]۔

اسلام آباد: وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء۔ ص ۲۱۱-۲۲۸

❖ عزیز الرحمن، سید

”تجارت کے اصول ہادی عظم کی نظر میں“۔ السیرۃ عالمی (کراچی)

۳۲۰-۲۹۷ (۱۹۹۹ء)

۲۷۸-۲۷۳ (۲۰۰۰ء)

.....
ص ۶۲-۲۰۰۳

تجارت کے اصول تعلیمات نبویؐ کی روشنی میں۔ کراچی: زوار آکیڈمی۔

.....

”مزدوروں کے حقوق و فرائض تعلیمات ہادی عظم کی روشنی میں“۔ السیرۃ

عالمی (کراچی) ۱ (۱۹۹۹ء) ۳۰۶-۲۶۹

.....

مزدوروں کے حقوق و فرائض تعلیمات ہادی عظم کی روشنی میں۔ کراچی:

زوار آکیڈمی، ۲۰۰۳ء - ص ۲۸

❖ عمرانی، ابو الحسن محمد زکریا

”حضورؐ کے معاشی شب و روز“۔ محدث (لاہور) ۱:۹ (۱۹۷۳ء) ۲۸-۲۳

❖ غازی، محمود احمد

”سود - نبوی نظامِ معيشت سے کھلی جگ“۔ الاسلام (کراچی) ۱۱:۳ (۱۳۳۱ھ)

۳۸-۳۰

❖ غفاری، نور محمد

”سیرت نبوی کی روشنی میں آجر و مزدور کے تنازعہ کا حل“۔ فکر و نظر

(اسلام آباد) ۲:۲۱ (۱۹۸۳ء) ۲۱-۸

.....

نبی کریمؐ کی معاشی زندگی۔ لاہور: دیال سنگھ ٹرسٹ لائبریری، ص۳۰۸

❖ فضل حق، میاں

”حضور اکرمؐ بحثیت و حنده نظام معيشت“۔ مقالات سیرت [حصہ دوم]۔

اسلام آباد: وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء۔ ص ۳۹-۶۲

❖ فیضی، دوست محمد

”آنحضرتؐ بحثیت و حنده نظام معيشت“۔ مقالات سیرت [حصہ اول]۔

اسلام آباد: وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء۔ ص ۷۵-۸۲

❖ قادری، شجاعت علی

”حضور اکرمؐ بحثیت معلم اقتصادیات“۔ مقالات سیرت [حصہ اول]۔

اسلام آباد: وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء۔ ص ۱۳۲-۱۶۰

❖ قادری، غلام سرور

”آنحضرتؐ بحثیت و حنده نظام معيشت“۔ مقالات سیرت [حصہ دوم]۔

اسلام آباد: وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء۔ ص ۱-۳۰

❖ قادری، محمد ایوب

”اسلام کا نظام اقتصاد“۔ نقوش: رسول نمبر۔ لاہور: ادارہ فروغ اردو،

۱۹۸۳ء۔ ج ۹، ص ۲۲۹-۲۵۹

❖ قادری، محمد رمضان

”اسوہ حسنہ کا اقتصادی پہلو“۔ السعید (ملتان) ۱۰۲ (۲۰۱۰ء) ۵۳-۵۵

❖ قاسم، ایم اے

حضرت محمد ﷺ بحثیت ماہر معاشیات۔ لاہور: علم و عرفان پبلشرز،

ص ۲۰۰۳-۳۹۲

❖ قاضی، سعید اللہ

”آنحضرتؐ بحیثیت وہندہ معيشت“ - مقالات سیرت [حصہ دوم] - اسلام آباد: وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء۔ ص ۱۷۵-۱۹۲

❖ قریشی، احمد رضا

”حضورؐ اور احکامات تجارت و لین دین“ - السعید (ملتان) ۵:۷ (۱۹۹۸ء)

۸۹-۸۲

❖ قریشی، انور اقبال

”رسول اکرم صلی اللہ علیہ وسلم کی معاشی تعلیمات“ - البلاغ (کراچی)

۳۶:۹ (۱۹۷۵ء)

❖ قریشی، سمیع اللہ

”آنحضرتؐ کے پیش کردہ نظام معيشت کا پس منظر اور اس کی روح“ -

مقالات سیرت [حصہ دوم] - اسلام آباد: وزارت مذہبی امور،

۳۳۹-۳۵۲ (۱۹۸۳ء)

❖ قریشی، محمد ذاکر

”نظام معيشت سیرت الرسولؐ کی روشنی میں“ - مقالات سیرت [حصہ اول] -

اسلام آباد: وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء۔ ص ۲۹-۵۷

❖ کاکا خیل، سیاح الدین

”معاشیات کی اصلاح و ترقی کے لیے رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم کی

تعلیمات“ - مقالات سیرت [حصہ اول] - اسلام آباد: وزارت مذہبی

امور، ۱۹۸۳ء۔ ص ۱۲۱-۱۸۲

.....

”مساواتِ محمدی اور بلا معاوضہ ضبط اراضی“ - بیانات (کراچی) ۲۰:۲۰

(۱۹۷۲ء)

❖ کراروی، سید فخر الحسن

”حضورؐ بحیثیت دھنده نظام معيشت“ - مقالات سیرت [حصہ دوم] -

اسلام آباد: وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء۔ ص ۲۲-۷

❖ کوثر، انعام الحق

اسلام اور معاشی نظام [قرآن اور تعلیمات نبویؐ کی روشنی میں] -

مقالات سیرت [حصہ دوم] - اسلام آباد: وزارت مذہبی امور،

۱۹۸۳ء۔ ص ۲۳۵-۲۳۲

.....

”حضورؐ بحیثیت تاج“ - ضیائے حرم (لاہور) ۱۱:۶ (۱۹۷۹ء) ۲۷-۳۳

❖ لدھیانوی، محمد یوسف

”کاشانہ نبوت کی معيشت کا نقشہ“ - بینات (کراچی) ۳:۲۷ (۱۹۸۵ء)

۱۲-۷

۱۶-۲ (۱۹۸۵ء) ۲:۲۷

۱۲-۹ (۱۹۸۵ء) ۵:۲۷

❖ لوہگی، محبوب حسن خان

”حضور اقدسؐ کا اقتصادی نظام“ - مقالات سیرت [حصہ دوم] - اسلام آباد:

وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء۔ ص ۳۵-۳۴

❖ محمد ازہر

”حضورؐ کی معاشی زندگی“ - اخیر (ملتان) ۲:۲۱ (۲۰۰۳ء) ۱۵-۱۲

❖ محمد اشرف

”حضور انور صلی اللہ علیہ وسلم اور معاشی نظام“ - بینات (کراچی) ۶:۱۶

۲۰-۲۲ (۱۹۷۰ء)

❖ محمد ثانی

”اسلامی نظامِ معيشت اور کفالت عامہ میں زکوٰۃ کی اہمیت (تعلیمات نبویؐ کی روشنی میں)“ - ۳۸:۳-۲۱ (۲۰۰۱ء)

❖ محمد، غلام عبدالحق

”نبی آخر ازمان۔ محنت کشوں کے والی“ - فکر و نظر (اسلام آباد) ۹:۱۳ (۱۹۷۶ء)-۸۰۰-۸۰۷

❖ محمد طاسین

”معاشی مساوات اور سیرتِ محمدؐ“ - ضیائے حرم (لاہور) ۱۸:۵ (۱۹۸۸ء)
۲۶-۱۵

.....

”نبی صلی اللہ علیہ وسلم کی معاشی تعلیمات“ - دعوة (اسلام آباد) ۱:۷
۱۰-۱۳ (۱۹۹۳ء)

❖ مریم ناز

”تعلیمات نبویؐ اور اصلاحِ معيشت“ - الفییر (کراچی) ۲:۳ (۲۰۰۲ء)
۸۰-۹۳

❖ ندوی، عبدالقدوس ہاشمی

”رسول اللہؐ کی معاشی زندگی“ - الاضواء (لاہور) ۱۷:۱۲ (۲۰۰۲ء) ۱۲۹-۱۶۲

❖ ندوی، محمد جنید

”نبی صلی اللہ علیہ وسلم بحیثیت رہنمائے معاشیات“ - دعوة (اسلام آباد)
۱۶:۸ (۲۰۰۰ء) ۳۵-۳۵

❖ نذر احمد

”آنحضرتؐ کا مثالی نظامِ معيشت اور اس کے تقاضے“ - مقالات سیرت
[حصہ دوم] - اسلام آباد: وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء ص ۳۰۵-۳۱۰

❖ نعیم صدیقی

”حضور نبی اکرمؐ اور عوام کی معاشی فلاح“۔ ضیائے حرم (لاہور)
 (۲۷-۳۷۱۹ء)

❖ نعیمی، محمد اطہر

”معلم اخلاق حسن انسانیت رحمۃ للعلیمین بحیثیت وحدنہ نظام معیشت“۔
 مقالات سیرت [حصہ اول]۔ اسلام آباد: وزارت مذہبی امور،
 ۲۰۵-۲۲۲ ۱۹۸۳ء۔ ص

❖ نیازی، لیاقت علی

”نبی اکرمؐ بطور تاج“۔ محدث (لاہور) ۲۵-۳: ۲۵ (۱۹۹۳ء) ۱۲۶-۱۷۲

.....

”نبی اکرمؐ کے معاشی نظام کی خصوصیات“۔ منہاج القرآن (لاہور)

۱۰-۲۷ (۱۹۹۶ء) ۸: ۲۰

.....

❖ ہاشمی، سید عبدالقدوس

”رسول اللہؐ کی معاشی اصلاحات“۔ فکر و نظر (اسلام آباد) ۱۹: ۸

۲۴-۲۳ ۱۹۸۲ء)

❖ ہاشمی، محمد متین

”حضور اکرمؐ بحیثیت وحدنہ نظام معیشت“۔ مقالات سیرت [حصہ دوم]۔
 اسلام آباد: وزارت مذہبی امور، ۱۹۸۳ء۔ ص ۳۸۳-۳۰۲

English Language

- ❖ Ahmed, Ziauddin."Financial Policies of the Holy Prophet." *Islamic Studies* (Islamabad) 14:1 (1975) pp.9-25.
- ❖ Asadul Qadri. "The Prophet-First Budget Maker of Islam." *The Concept* (Islamabad) 2:11 (1982) pp.23-24.
- ❖ Gil, M. "The Earliest Waqf Foundations." *Journal of Near Eastern Studies* (Chicago) 57:2 (1998) pp.125-140. [As initiated & laid down by the Prophet].
- ❖ Gusau, Sule Ahmed. "The Prophet Muhammad (P.B.H.) and the Problem of Poverty and Distress." *Hamard Islamicus* (Karachi) 16:1 (1993) pp.19-38.
- , "How the Prophet Tackled the Problem of Poverty and Distress." *The Muslim World League Journal* (Makkah) 23:10 (1996) pp.10-17.
- ❖ Hamidullah, Muhammad. "Budgeting and Taxation in the Time of the Holy Prophet." *Journal of the Pakistan Historical Society*(Karachi) 3:11 (1955) pp.1-11. [Reprinted in *Islamic Literature* (Lahore) 8:2 (1956) pp.15-23].
- ❖ Hashmi, Yusuf Abbas. "Muhammad (SAW) the Bestower/ Benefactor of Economic System." In: *Maqalat-e-Seerat: 8th National Seerat Conference 12-13 Rabi al-Awwal 1404 A.H.(18-19 December 1983)*. Islamabad: Ministry of Religious Affairs, (1983). V. 2. pp.1-21.
- ❖ Ibrahim, Muhammad. "Economic Aspects of the Holy Prophet's Life". *Islamic Literature* (Lahore) 16:12 (1970) pp.15-27.

- ❖ Kallek, Cengiz. "Socio-Politico-Economic Sovereignty and the Market of Medina." *Journal of Islamic Economics* (Selangor, Malaysia) 4:1-2 (1995) pp.1-14. [In the Prophet's time.]
- ❖ Khan, Muhammad Akram. *Economic Teachings of Prophet Muhammad (may peace be upon him)*. Islamabad: International Institute of Islamic Economics, 1989
[Revised edition published from Noor Publishing House, Delhi in 1992].
- ❖ Kister, M. J. "The Market of the Prophet." *Journal of the Economic & History of the Orient* (Leiden) 8 (1965) pp.272-276.
- ❖ Lecker, Michael. "Were Customs Dues Levied at the Time of the Prophet Muhammad?." *Al-Qantara*. (Madrid) 22:1 (2001) pp.19-44.
- ❖ Muslim, Abdul Ghafur. "Basic Principles of Islamic Economics in the Qur'an and the Teachings of Muhammad Peace be Upon Him". In: *Maqalat-e-Seerat: 8th National Seerat Conference 12-13 Rabi al-Awwal 1404 A.H.(18-19 December 1983)*. Islamabad: Ministry of Religious Affairs, (1983). V. 1. pp.1-5.
- ❖ Mushir-ul-Haq. "Socio-Economic Justice in Islam". In: *Maqalat-e-Seerat: 9th National Seerat Conference 12-13 Rabi al-Awwal 1405 A.H.(6-7 December 1984)*. Islamabad: Ministry of Religious Affairs, (1984). V. 1. pp.1-8.
- ❖ Somogyi, Joseph de. "Trade in the Qur'an and Hadith". *The Muslim World* (Oxford) 52:2 (1962) pp.110-14.

